

IBroj: 14-5-02-4-70- /19
Istočno Sarajevo, 29.05.2019. godine

SREDNJOROČNI PLAN RADA
AGENCIJE ZA FORENZIČKA ISPITIVANJA I VJEŠTAČENJA
ZA PERIOD 2020-2022. GODINA

SADRŽAJ

Poglavlje 1: Strateški okvir	3
Poglavlje 2: Vizija i misija institucije.....	3
Poglavlje 3: Učesnici i partneri	3
Poglavlje 4: Osnovna programska opredjeljenja	3
4.1. Srednjoročni cilj.....	4
4.2. Specifični cilj	5
Projekat 1.1.....	5
Projekat 1.2.....	6
Projekat 1.3.....	6
Projekat 1.4.....	8
Poglavlje 5: Resursi i kapaciteti potrebni za postizanje ciljeva	9
Predviđeni izvori finansiranja.....	9
Jačanje organizacionih kapaciteta.....	8
Poglavlje 6: Okvir za praćenje provođenja plana i evaluaciju rezultata.....	8
Okvir za praćenje pokazatelja uspjeha za srednjoročni i specifični cilj	8
Metode za prikupljanje informacija o pokazateljima uspjeha	8
Praćenje i evaluacija srednjoročnog plana rada Agencije.....	9
Poglavlje 7: Akcioni plan Srednjoročnog plana rada Agencije za forenzička ispitivanja i vještačenja.....	9

U skladu sa dokumentom Strateški okvir BiH, srednjoročni cilj Agencije „Unapređenje bezbjednosnog sektora u BiH sa aspekta odgovornosti i efikasnosti sa ciljem bolje bezbjednosti građana i imovine” doprinosi opštem principu razvoja: „Upravljanje u funkciji razvoja” iz kojeg priozilazi i strateški cilj „Ubrzati proces tranzicije i izgradnje kapaciteta“.

Donošenjem Zakona o Direkciji za koordinaciju policijskih tijela i o agencijama za podršku policijskoj strukturi BiH („Službeni glasnik BiH”, broj 36/08) osnovana je Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja koja je nadležna za:

- a) balistička i mehanoskopska vještačenja;
- b) hemijska i toksikološka ispitivanja;
- c) daktiloskopska vještačenja;
- d) grafološka vještačenja;
- e) biološka ispitivanja;
- f) biohemijska ispitivanja;
- g) analize DNK;
- h) specijalističke obuke;
- i) vođenje evidencija, statistika i baza podataka;
- j) vještačenje požara i eksplozija;
- k) pružanje stručne pomoći ostalim tijelima;
- l) standardizaciju rada na terenu;
- m) ostale poslove propisane zakonom i drugim propisima.

Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja obrađuje podatke i vodi evidencije iz svoje nadležnosti u skladu sa važećim propisima.

Poglavlje 2: Vizija i misija institucije

MISIJA institucije	Razvoj i provođenje forenzičkih ispitivanja i vještačenja s ciljem pružanja podrške nadležnim pravosudnim i policijskim strukturama u BiH iz oblasti mandata institucije.
VIZIJA institucije	Uspostavljen sistem efikasnih i stručnih forenzičkih ispitivanja i vještačenja za podršku u funkcionisanju sudova i tužilaštava, te policijskih struktura BiH.

Poglavlje 3: Učesnici i partneri

U okviru definisanih zakonskih nadležnosti, Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja (u daljem tekstu: Agencija) saraduje sa institucijama na svim nivoima vlasti. Glavni korisnik projekata je Agencija, a korisnici rezultata projekata su sudovi i tužilaštva, kao i policijske agencije za provođenje zakona na svim nivoima vlasti u BiH. Budući korisnici su i pravosudne institucije u regionu i šire kroz razmjenu podataka i međunarodnu saradnju u borbi protiv svih pojava oblika kriminala.

Poglavlje 4: Osnovna programska opredjeljenja

Srednjoročni cilj Agencije, određen u skladu sa strateškim okvirom uvažavajući mandat, misiju i viziju Agencije i sektora bezbjednosti je „Unapređenje bezbjednosnog sektora u Bosni i

Hercegovini sa aspekta odgovornosti i efikasnosti sa ciljem bolje bezbjednosti građana i imovine“.

4.1. Srednjoročni cilj

Važnu ulogu u određivanju srednjoročnog cilja Agencije imala je i analiza okruženja kojom su identifikovane slabosti i snage institucije, kao i vanjski faktori koji bi mogli uticati na realizaciju ciljeva. Rezultati analize okruženja (SWOT analiza) u kojem posluje Agencija predstavljeni su u narednom tabelarnom prikazu.

	Analiza SNAGA AGENCIJE	Analiza SLABOSTI AGENCIJE
Resursi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Funkcionisanje Agencije u punom kapacitetu zakonskoj nadležnosti 2. Veća budžetska izdvajanja prema Agenciji 3. Kadrovska popuna Agencije 4. Kontinuirana stručna edukacija	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nedostatak odgovarajuće budžetske podrške
Organizacija	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kvalitetna organizacija rada u Agenciji; 2. Provođenje procesa akreditacije u skladu sa međunarodnim standardima BAS EN ISO/IEC 17025:2006 i članstvo u ENFSI (European Network of Forensic Science Institutes), 3. Dobra i transparentna saradnja sa nadležnim institucijama. odlučna borba protiv korupcije i dr.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Popunjenost zaposlenim, po organizacionoj šemi, je 52% 2. Ograničena mogućnost za zapošljavanje kvalitetnog stručnog kadra;
Rezultati rada	<ol style="list-style-type: none"> 1. Izvršavanje zadataka u skladu sa planiranim rokovima koji su utvrđeni Programom rada i dr. aktima u Agenciji. 2. Kontinuirano dobra saradnju sa agencijama i institucijama za provođenje zakona u BiH	<ol style="list-style-type: none"> 1. Agencija ne funkcioniše u punom kapacitetu 2. Nedovoljan broj stručnog kadra 3. Duža čekanja na vještačenja u pojedinim laboratorijama zbog nedostatka kadra

	Analiza PRILIKA AGENCIJE	Analiza PRIJETNJI AGENCIJE
Političke	<ol style="list-style-type: none"> 1. Proces pridruživanja Evropskoj unije, korišćenje sredstava IPA II, primjena Prumskog sporazuma;	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nepostojanje usaglašenog stava oko načina implementacije fondova EU (IPA II) u BiH
Ekonomске	<ol style="list-style-type: none"> 1. Redovno finansiranje kroz Budžet; 2. Mogućnost pristupa donatorskim resursima (pretpriступni fondovi, projekti prekogranične saradnje, ICITAP, DCAF i sl.) 3. Racionalno planiranje Budžeta	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nedovoljna finansijska sredstva kao podrška zapošljavanju stručnog kadra; 2. Praćenja savremenih dostignuća u oblasti rada.
Socijalne Društvene	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uz uspostavljenju kontinuiranu saradnju sa agencijama i institucijama za provođenje zakona u BiH, proširiti saradnju u pravcu jačanja forenzičkih kapaciteta sa renomirani evropskim forenzičkim centrima;	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nedovoljna podrška nadležnih institucija; 2. Neodgovarajući okvir definisan pravilima – propisima državne službe BiH za organizaciju institucija koje obavljaju poslove forenzičkih ispitivanja i vještačenja.
Tehnološke	<ol style="list-style-type: none"> 1. Korišćenje postojećih IT kapaciteta; 2. Racionalno planiranje znavljanja i dogradnje postojećih IT kapaciteta;	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nemogućnost pristupa raspoloživim IT resursima (Interpol, Europol, AFIS i sl.); 2. Nedostatak stručnog kadra;

Pravne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Učestvovanje u donošenju zakonskih i podzakonskih akata iz oblasti DNK vještačenja; 2. Akreditacija Agencije i njenih laboratorija u skladu sa međunarodnim standardom BAS EN ISO/IEC 17025:2006 „prijem Agencije u članstvo ENFSI“ (European Network of Forensic Science Institutes);	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sporost u uvođenju međunarodnih standarda provođenju procesa akreditacije; 2. Nepotpun regulatorni okvir za razmjenu podataka;
--------	---	---

Određivanjem srednjoročnog cilja stvoreni su uslovi za definisanje programa i projekata Agencije za planski period, kao i specifičnog cilja Agencije.

4.2. Specifični cilj

Radi unapređenja rada laboratorija za forenzička ispitivanja i vještačenja postavljen je specifični cilj Agencije koji glasi „Unapređenje sistema forenzičkih ispitivanja i vještačenja radi kontinuirane podrške nadležnim pravosudnim i policijskim strukturama u BiH“. Povećan kvalitet forenzičkih ispitivanja i vještačenja omogućiće brže otkrivanje počinitelaca krivičnih djela i njihovo efikasno procesuiranje.

Detaljne i sveobuhvatne analize do sada realizovanog su polazna osnova za precizno definisanje specifičnog cilja, programa i projekata Agencije. Nabavka opreme i uspostava novih kapaciteta u narednom periodu omogućiće nastavak procesa akreditacije u skladu sa međunarodnim standardom BAS EN ISO/IEC 17025:2006, i provođenju aktivnosti na dobijanju statusa člana u „ENFSI“ (Evropska mreža instituta za forenzičke nauke).

Specifični cilj biće realizovan kroz Program „Forenzička ispitivanja i vještačenja“ koji se sastoji od sljedećih projekata:

- **Projekat 1.1. Obavljanje hemijsko-fizičkih i hemijsko-toksikoloških vještačenja i vještačenje požara i eksplozija i uvođenje međunarodnih standarda;**
- **Projekat 1.2. Obavljanje bioloških vještačenja i DNK analize i uvođenje međunarodnih standarda;**
- **Projekat 1.3. Obavljanje vještačenja iz oblasti digitalnih dokaza i uvođenje međunarodnih standarda;**
- **Projekat 1.4. Obavljanje kriminalističko-tehničkih vještačenja i uvođenje međunarodnih standarda.**

Projekat 1.1. „Obavljanje hemijsko-fizičkih i hemijsko-toksikoloških vještačenja i vještačenje požara i eksplozija i uvođenje međunarodnih standarda“

Laboratorija za hemijsko-fizička vještačenja otpočela je sa vještačenjem narkotika i psihoaktivnih supstanci u skladu sa Zakonom o Direkciji za koordinaciju policijskih tijela i o agencijama za podršku policijskoj strukturi BiH, Zakonom o krivičnom postupku i Zakonom o sprečavanju i suzbijanju zloupotrebe opojnih droga. U ovoj laboratoriji se vrše kvalitativna vještačenja psihoaktivnih supstanci kao i semikvantitativno vještačenje THC-a. Laboratorija od 2015. godine redovno učestvuje u međulaboratorijskim testiranjima (Proficiency test) u okviru UNODC ICE programa.

U Srednjoročnom planu rada Agencije za period 2020-2022. godine, planiranim nabavkama se želi izvršiti nadogradnja postojećeg HPLC-a i GC-a u cilju unapređenja i povećanja obima rada. Isto tako, u navedenom periodu provodiće se aktivnosti uvođenja i primjene kvantitativnih metoda analize, kao i akreditacija jedne metode rada, koja je po planu akreditacije u Agenciji, planirana u 2021. godini, a u skladu sa međunarodnim standardom BAS EN ISO/IEC 17025:2006.

Druga laboratorija u ovom projektu, Laboratoriji za hemijsko-toksikološka vještačenja, koja je krajem trećeg kvartala 2018. godine, puštena u rad je prva laboratorija ovog tipa u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu BiH) koja je uspostavljena u oblasti bezbjednosti, a za potrebe

rada sudova i tužilaštava gdje će se znatno povećati broj složenih i specifičnih forenzičkih vještačenja primjenom klasičnih i instrumentalnih hemijskih i fizičko-hemijskih metoda u oblasti hemijske toksikologije, kao što je, između ostalog, kvantitativna analiza alkohola, droga, psihoaktivnih lijekova i drugih materija u biološkim uzorcima – krv, urin i drugo što bi doprinijelo još efikasnijoj borbi protiv različitih oblika kriminala u BiH. Dalji koraci u razvoju ove oblasti odnose se na prihvatanje i implementaciju međunarodnih standarda. Uvođenje hemijsko-toksikoloških vještačenja doprinosi ispunjavanju potrebnih uslova na putu BiH ka Evropskoj uniji.

Planiranom nabavkom u Srednjoročnom planu rada Agencije za period 2020-2022. godinu, znatno bi se povećao obim rada i vrste vještačenja u navedenoj Laboratoriji.

Takođe, u navedenom projektu planirano je formiranje i osposobljavanje Laboratorije za vještačenje požara i eksplozija. Prvi koraci u tom pravcu su obezbjeđivanje adekvatnog prostora, imajući u vidu da oprema za potrebe vještačenja požara i eksplozija zahtijeva posebne uslove, te da je vještačenje požara i eksplozija u određenim segmentima specifično i opasno po čovjeka i okolinu zbog čega se u 2020. godini planira namjenska prilagodba prostora. Provedbom navedene aktivnosti stvorili bi se neophodni uslovi za opremanje Laboratorije za vještačenje požara i eksplozija. Uzimajući u obzir navedeno, u 2021. godini planirana je nabavka opreme LC-MS sa pripadajućim komponentama. Takođe, neophodno je izvršiti i prijem jednog zaposlenika koji radi na poslovima forenzičkih ispitivanja i vještačenja požara i eksplozija. U 2022. godini planirana je nabavka pribora, potrošnog materijala, te nabavka usluga servisiranja kao i kalibracije postojeće opreme. Navedene aktivnosti predstavljaju minimalne uslove za uspostavu Laboratorije za vještačenje požara i eksplozija.

Projekat 1.2. „Obavljanje bioloških vještačenja i DNK analize i uvođenje međunarodnih standarda“

Laboratorija za biološka vještačenja i DNK analizu, od svog puštanja u rad sredinom 2016. godine, obavlja kontinuirano vještačenja iz ove oblasti, redovito i uspješno učestvuje u Proficiency testovima, što je jedan od uslova za uvođenje sistema kontrole kvaliteta i akreditacije Laboratorije prema međunarodnom standardu BAS EN ISO/IEC 17025:2006. Akreditacija jedne metode, prema navedenim standardima, u Laboratoriji za biološka vještačenja i DNK analizu je planirana, po planu akreditacije u Agenciji, u 2020. godini, što je ujedno i jedan od primarnih ciljeva Agencije u narednom periodu, kao i preduslov za razmjenu DNK profila i ispunjavanje Prumskih obaveza. Nabavkom ekstrakcijskog biorobota u 2020. godini, omogućuje se ubrzan proces rada, kao i povećan protok uzoraka kroz Laboratoriju. Takođe, planiranom nabavkom u 2021 i 2022. godini (nabavka genetičkog analizatora i RT PCR) bi se završilo potpuno opremanje dvije nezavisne linije rada u Laboratoriji za biološka vještačenja i DNK analizu, te ne bi dolazilo do zastoja u radu u slučaju kvara jednog instrumenta.

Projekat 1.3. „Obavljanje vještačenja iz oblasti digitalnih dokaza i uvođenje međunarodnih standarda“

U navedenom projektu su sljedeće laboratorije: Laboratorija za vještačenja kompjuterskih sistema, Laboratorija za vještačenje glasa i audio zapisa i Laboratorija za foto i video vještačenja.

Laboratorija za vještačenja kompjuterskih sistema je u 2019. godini akreditovala dvije metode rada, a Laboratorija za vještačenje glasa i audio zapisa jednu metodu rada, te su samim time prve forenzičke laboratorije u BiH koje su akreditovala metode rada prema međunarodnom standardu BAS EN ISO/IEC 17025:2006.

U Laboratoriji za vještačenje kompjuterskih sistema, za period 2020-2022. godina, planirani su kapitalni izdaci za tehnološko-tehničku nadogradnju laboratorijskih kapaciteta, kako bi se povećala efikasnost i brzina procesa vještačenja, vizuelizacija zapisa i mogućnosti praćenja određenog zapisa tokom određenog vremenskog perioda, vještačenja predmeta koji na sebi imaju instaliran MAC operativni sistem, brže provođenje radnje kreiranja forenzičke kopije i dr. U toku su aktivnosti na uvođenju i akreditovanju novih metoda rada u skladu sa međunarodnim standardom BAS EN ISO/IEC 17025:2006. Takođe, Laboratorija za vještačenje kompjuterskih sistema redovno učestvuje u proficiency testovima (CTS Mobile Digital Evidence za vještačenje mobilnih telefona i ISFCE ASCLD/LAB za vještačenje kompjutera).

Laboratorija za vještačenje glasa i audio zapisa jedina je laboratorija ovog tipa u BiH. U mogućnosti je zaprimanja i analize audio snimaka na različitim vrstama medija (optički mediji, kasete, USB, razne vrste memorija) i u raznim formatima audio zapisa. Isto tako, u mogućnosti je uvođenja novih metoda vještačenja kao i unapređenje već postojećih metoda vještačenja. Nabavkom planiranih forenzičkih softvera znatno bi se poboljšao i unaprijedio rad, efikasnost i brzina procesa vještačenja jer unapređuju metode identifikacije govornika i autentifikaciju audio snimaka i daju nove mogućnosti i detaljniju analizu govornog sadržaja po metodi identifikacije/eliminacije govornika, omogućuju automatsko filtriranje/pročišćavanje audio signala, unapređuju metode identifikacije, omogućuju uvođenje nove metode-automatsko poređenje glasova sa bazom podataka i dr. U toku su aktivnosti na uvođenju i akreditovanju novih metoda rada u skladu sa međunarodnim standardom BAS EN ISO/IEC 17025:2006.

Laboratorija za vještačenje foto i video materijala posjeduje odgovarajući softver za forenzičku analizu, u mogućnosti je zaprimanja i analize foto i video materijala na različitim vrstama medija i u raznim formatima foto i video zapisa. Isto tako u mogućnosti je uvođenja novih metoda vještačenja kao i unapređenje već postojećih metod vještačenja

U navedenoj Laboratoriji, u okviru Srednjoročnog plan rada Agencije za period 2020-2022. godina, planiranim nabavkama povećava se kvalitet printanja foto-dokumentacije koja je sastavni dio svakog izvještaja, te efikasnost i brzina procesa vještačenja, unapređuju se metode autentifikacije video snimka, omogućuju se potpuno nova unapređenja Laboratorije, odnosno nove metode vještačenja i dr. U Laboratoriji za vještačenje foto i video materijala u toku su aktivnosti na provođenju procesa akreditacije u skladu sa međunarodnim standardom BAS EN ISO/IEC 17025:2006.

Važno je što prije početi obavljati vještačenja iz oblasti digitalnih dokaza primjenom nove tehnološko-tehničke nadogradnje laboratorijskih kapaciteta, sa već spomenutim novim metodama za vještačenje, kako bi se pokrio najširi spektar forenzičke obrade digitalnih dokaza u BiH, regiji i šire, čime bi se postigle znatne finansijske uštede, pozicioniranje države BiH, kao i Agencije, jer se veći dio vještačenja iz ovog dijela trenutno obavljaju u inostranim laboratorijama.

Projekat 1.4. „Obavljanje kriminalističko-tehničkih vještačenja, uvođenje međunarodnih standarda i opremanje laboratorija“

Laboratorija za grafološka/grafoskopska vještačenja je još jedna od laboratorija u Agenciji koja je u 2019. godini akreditovala jednu metodu rada.

Laboratorija za grafološka/grafoskopska vještačenja posjeduje najmoderniju opremu i softvere koji se koriste u grafološko/grafoskopskim vještačenjima. Vještačenja se vrše primjenom nedestruktivnih metoda uz korištenje optičkih instrumenata (video-spektralni komparator, stereomikroskop, ESDA-uređaj za otkrivanje utisnutih tragova na papiru).

U Laboratoriji se, u okviru forenzičke analize - vještačenja, vrše ispitivanja rukopisa (običnih, kurzivnih, štampanih i tehničkih), ispitivanje anonimnih rukopisa, potpisa (punih, skraćenih i parafnih), identifikacija brojeva, ispitivanje tekstova pisanih pisaćom mašinom, određivanje sistema iste, identifikacija pisaće mašine po tekstu i utvrđivanje naknadno dodavanog teksta i ispitivanje originalnosti svih vrsta dokumenata i autentičnosti novčanica, identifikacija vrste štampe i svih vrsta otisaka pečata, štambilja i sl.

U navedenoj Laboratoriji, u Srednjoročnom planu rada Agencije za period 2020-2022. godina, planirani su kapitalni izdaci za tehnološko-tehničku nadogradnju laboratorijskih kapaciteta, kako bi se uvele nove metode vještačenja, povećala efikasnost, bezbjednost i brzina procesa vještačenja, unapređenje rada u oblasti ispitivanja tinti i tonera, te mogućnost ispitivanja dodatnih zaštitnih elemenata na novčanicama i dokumentima (ispitivanje magnetnih zaštitnih elemenata, ispitivanje polarizovanim svjetlom, mikrospektrofotometar i dr.). U toku su aktivnosti na uvođenju i akreditovanju novih metoda rada u skladu sa međunarodnim standardom BAS EN ISO/IEC 17025:2006. Takođe, Laboratorija za grafoskopska/grafološka vještačenja redovno i uspješno učestvuje u proficiency testovima.

Uspostavom Laboratorije za daktiloskopska vještačenja u 2016. godini, i stavljanjem u punu funkciju rada, (povećanje efikasnosti i brzine procesa vještačenja) omogućilo je BiH-i da se blagovremeno i adekvatno uključi u tokove kojima se kreću zemlje regiona u dijelu razmjene podataka i prekogranične borbe protiv različitih vidova organizovanog kriminala. Planiranom nabavkom opreme, obukom kadra i uvođenjem u rad novih metoda vještačenja, te unapređenje metoda koje su trenutno u radu na način ubrzavanja rada na pojedinim predmetima u kojima je potrebno više provjera daktiloskopskih podataka povećava se bezbjednost i brzina procesa vještačenja kao i unapređenje cjelokupnog procesa vještačenja. Takođe, Laboratorija za daktiloskopska vještačenja redovno učestvuje na proficiency testovima, a u toku su i aktivnosti na provođenju procesa akreditacije u skladu sa međunarodnim standardom BAS EN ISO/IEC 17025:2006. gdje je po planu akreditacije u Agenciji planirana akreditacija jedne metode u 2022. godini, što će, nesumljivo, unaprijediti forenzičke kapacitete BiH u oblasti daktiloskopskih vještačenja, te pridonijeti i uspješnijem radu AFIS sistema u BiH. Takođe, ističemo da je 22.02.2018. godine u Sarajevu potpisan, između ostalih i od starne Agencije, novi tekst Memoranduma o razumijevanju o uspostavljanju sistema automatske identifikacije putem otisaka prstiju i dlanova AFIS/APIS. Sve navedeno će omogućiti da Agencija saraduje i obavlja razmjenu podataka, kao i provjeru otisaka prstiju lica kroz međunarodnu razmjenu putem EUROPOL-a i INTERPOL-a, a što je jedna od zakonom definisanih nadležnosti Agencije i obaveza BiH na putu ka EU.

Uspostavljanjem Laboratorije za balističko-mehanoskopska ispitivanja i vještačenja, koje je planirano u Srednjoročnom planu rada Agencije za period 2020-2022. godina, BiH bi

unaprijedila kapacitete koji će doprinijeti uspješnijoj borbi protiv svih vidova kriminala vezanih za zloupotrebu oružja, kao i stvorila uslove za uspostavljanje regionalnog sistema za razmjenu podataka i mogućnost otkrivanja izvršilaca određenih krivičnih djela počinjenih u zemljama regije.

Imajući navedeno u vidu u 2021. godini, planirana je uspostava Laboratorije za balistička ispitivanja i vještačenja, zašto je neophodna nabavka skenirajućeg elektronskog mikroskopa (SEM-a), koji predstavlja najvažnije unapređenje na polju forenzičkih ispitivanja vatrenog oružja, te implementacija IBIS sistema, a u 2022. godini, uspostavljanje djela laboratorije koja se bavi mehanoskopskim vještačenjem zašto je neophodna nabavka opreme iz oblasti mehanoskopije i traseologije u najširem smislu, te prijem još jednog vještaka.

Realizacija ovih projekata ima za cilj da institucionalno, funkcionalno i organizacijski zaokruže zakonom propisane nadležnosti Agencije, čime se znatno doprinosi unapređenju bezbjednosnog sektora u BiH.

Poglavlje 5: Resursi i kapaciteti potrebni za postizanje ciljeva

5.1. Predviđeni izvori finansiranja

Za realizaciju programa i pripadajućih projekata, a u cilju implementacije postavljenog srednjoročnog i specifičnog cilja definisanog Srednjoročnim planom rada, potrebno je obezbijediti sredstva u minimalnom iznosu od 10.549.800,00 KM iz budžeta institucija BiH. Sredstva potrebna za jačanje i razvoj kadrovskih i tehničkih kapaciteta Agencije u cilju izvršenja svih planiranih projekata u Srednjoročnom planu rada Agencije za period 2020–2022. godine biće definisana u okviru godišnjih planova rada Agencije. Sredstva definisana na navedenom nivou omogućiće nesmetano funkcionisanje trenutnih uspostavljenih kapaciteta, a za razvoj i kontinuitet u opremanju, te uspostavljanje novih kapaciteta biće neophodno obezbijediti i dodatna sredstva.

5.2. Jačanje organizacionih kapaciteta

U planskom periodu Agencija će kontinuirano vršiti prijem stručnog kadra specifičnih znanja (vještaci iz određenih oblasti) i/ili jačati kadrovske kapacitete u smislu ulaganja u razvoj i nadogradnju postojećih znanja već angažovanog kadra.

Jedan od ciljeva je i zapošljavanje uskospecijalizovanog kadra, a u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Agencije.

Poglavlje 6: Okvir za praćenje provođenja plana i evaluaciju rezultata

Praćenje provođenja Strateškog plana Agencije za period 2020–2022. godina vršiće se na osnovu unaprijed definisanih pokazatelja uspjeha za srednjoročni i specifični cilj, te pokazatelja rezultata uspješnosti projekata.

6.1. Okvir za praćenje pokazatelja uspjeha za srednjoročni i specifični cilj

Uspješnost realizacije srednjoročnog cilja mjeriće se pomoću pokazatelja uspjeha i to :

1. Povećanje kapaciteta laboratorijskih ispitivanja i vještačenja-cilj je da postojeći kapaciteti koji iznose 75% u planskom periodu dostigne nivo od 82%.

Uspješnost realizacije specifičnog cilja mjeriće se pomoću sljedeća dva pokazatelja:

1. Step implementacije procesa akreditacije- za realizaciju specifičnog cilja, koji se mjeri navedenim pokazateljem, odnosno njegovo ispunjenje, velikim dijelom je uticala i nespremnost Institucija za akreditaciju BiH (u daljem tekstu: BATA) da stupi u kontakt i/ili pronade adekvatne vanjske ocjenjivače-eksperte. Takođe, prolongiranje u ispunjenju specifičnog cilja uslovile su i okolnosti u samoj Agenciji i to: obustavljanje procesa akreditacije, smjena rukovodstva kao i nedovoljan broj državnih službenika zaposlenih na mjestima vještaka zbog moratorija na zapošljavanje u institucijama BiH. Agencija je započela proces akreditovanja u skladu sa međunarodnim standardom BAS EN ISO/IEC 17025:2006., kao i pristupanje organizaciji ENFSI (European Network of Forensic Science Institutes). Do sada su akreditovane četiri metode i to:
  - u Laboratoriji za vještačenje kompjuterskih sistema – dvije metode,
  - u Laboratoriji za vještačenje glasa i audio zapisa – jedna metoda,
  - u Laboratoriji za grafološka/grafoskopska vještačenja – jedna metoda.

Do kraja 2022. godine, tj. kroz Srednjoročni plan rada Agencije za period 2020-2022. godine, Agencija je planirala akreditovati nove tri metode rada u sljedećim laboratorijama: Laboratoriji za biološka vještačenja i DNK analizu - jedna metoda, Laboratoriji za hemijsko-fizička vještačenja - jedna metoda i Laboratoriji za daktiloskopska vještačenja - jedna metoda.

2. Zadovoljstvo korisnika usluga-ispunjenost gore navedenog pokazatelja je usko vezana sa stepenom zadovoljstva korisnika pruženim uslugama-cilj je postići što veći stepen zadovoljstva kod korisnika usluga koje pruža Agencija.

6.2. Metode za prikupljanje informacija o pokazateljima uspjeha

Osnova za izradu Srednjoročnog plana rada Agencije je Srednjoročni program rada Savjeta ministara kao i strateški dokumenti kojima se definiše rad institucija i politika sektora. U skladu sa utvrđenim mandatom, misijom i vizijom Agencije određuje se srednjoročni cilj koji se zasniva na provođenju programa.

Program se sastoji od ključnih projekata koji će biti realizovani u toku planskog perioda.

Menadžment Agencije prije početka izrade Srednjoročnog plana rada Agencije predstavlja ključna usmjerenja i prioritete u vezi sa mandatom institucije, te aktivno prati proces izrade plana rada i uključen je u sve bitne faze donošenja odluka. Na početku godine posebnom odlukom imenuje se koordinator i radna grupa koja učestvuje u izradi i utvrđivanju prioriteta i strateških projekata Agencije. Prikupljanje informacija se vrši na internim sastancima metodom rangiranja u skladu sa dokumentom Ministarstva finansija i trezora BiH-Priručnik za izradu srednjoročnih planova. U postupku izrade uzima se u obzir i analiza okruženja izrađena pomoću SWOT analize. Određivanje troškova izvršenja programa i projekata zahtijeva aktivnu saradnju imenovanog koordinatora i rukovodilaca organizacionih jedinica sa zaposlenikom zaduženim za planiranje budžeta Agencije.

6.3. Praćenje i evaluacija Srednjoročnog plana rada Agencije za forenzička ispitivanja i vještačenja

U postupku realizacije Srednjoročnog plana rada Agencije provodi se proces monitoringa i praćenja čiji je cilj uočavanje eventualnog odstupanja od plana, te ocjena da li će planirane aktivnosti postići učinak postavljenog cilja Agencije. Praćenje i monitoring izvršenja i provođenja aktivnosti vrši se pomoću izvještaja o provođenju Srednjoročnog plana rada

Agencije, za svaku godinu, koji će biti dostavljen Ministarstvu finansija i trezora BiH i Direkciji za ekonomsko planiranje BiH najkasnije do 15. februara.

Svake tri godine sačinice se i izvještaj o evaluaciji provođenja Srednjoročnog plana rada institucije. U skladu sa Metodologijom o postupku srednjoročnog planiranja, praćenja i izvještavanja u institucijama BiH koja je sačinjena u skladu sa Odlukom o postupku srednjoročnog planiranja, praćenja i izvještavanja u institucijama BiH („Službeni glasnik BiH“, broj 62/14), Agencija će izvještaj o evaluaciji dostaviti Ministarstvu finansija i trezora BiH i Direkciji za ekonomsko planiranje BiH najkasnije do 1. maja.

Poglavlje 7: Akcioni plan Srednjoročnog plana rada Agencije za forenzička ispitivanja i vještačenja

Akcioni plan Srednjoročnog plana rada Agencije za period 2020–2022. godine dat je kroz tabelarni pregled ciljeva, programa i indikatora koji se nalazi u prilogu ovog dokumenta.

DIREKTOR

Neđo Kojić

AKCIONI PLAN SREDNJOROČNOG PLANA RADA INSTITUCIJE Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja																					
Opšti cilji principij razvoju: Upravljanje u funkciji rasta																					
Strateški cilji: Ubrzati proces tranzicije i izgradnje kapaciteta																					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	
Srednjoročni cilji	Specifični ciljevi	Program	Projekt	Institucija odgovorna za implementaciju	Pokazatelj	Jedinica mjerenja (% broj ili opisno)	Okvir za mjerenje ostvarenja				Procjena troškova				Izvori finansiranja				Program u DOB		
							Početa vrijednost godina n	Ciljana vrijednost godina n+1	Ciljana vrijednost godina n+2	Ciljana vrijednost godina n+3	Procijenjeni troškovi godina n+1	Procijenjeni troškovi godina n+2	Procijenjeni troškovi godina n+3	Ukupno troškovi	Budžet	Kredit	Donacije	Ostali izvori		Ukupno	
Unapređenje bezbjednosti sektora u BiH sa aspekta odgovornosti i bolje bezbjednosti građana i imovine	Unapređenje sistema sistema forenzičkih ispitivanja i vještačenja kontinuirane podrške nadležnim pravosudnim i policijskim strukturama u BiH	Forenzička ispitivanja i vještačenja		Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja	Povećanje kapaciteta laboratorijskih ispitivanja i vještačenja	Procent	75%	80%	82%	82%	3.297.200	4.124.300	3.488.300	10.549.800	10.549.800					10.549.800	
							58%	72%	95%	100%											
		Forenzička ispitivanja i vještačenja		Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja	Stepen implementacije procesa auzustabilne	Procent	58%	95%	95%	95%					10.549.800	10.549.800				10.549.800	
							95%	95%	95%	95%											
		Forenzička ispitivanja i vještačenja		Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja	Procent ispunjenosti od ukupnog broja zaprimljenih naredbi	procent	65%	76%	79%	79%	2.717.200	3.543.300	2.566.300	8.025.800							
							73%	81%	95%	95%	408.000	455.000	497.000	1.352.000							
		Forenzička ispitivanja i vještačenja		Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja	Procent ispunjenja plana po članu direktorije	procent	58%	72%	86%	100%	120.000	125.000	125.000	372.000							

Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja
Srednjoročni plan rada Agencije za forenzička ispitivanja i vještačenja za period 2020-2022. godina

Vještačenje iz oblasti digitalnih dokaza	Uspješnost dokumentata za predaju u međunarodnim standardom	Opremljenost laboratorija makro i oprema -analizirajućih	Saradnja i aktivno učešće u radu Radne grupe ETFS-a UFDOP-a i međunarodnih stručnjaka i profesora testa	Vještačenje iz oblasti kriminalističko-tehničkih vještačenja	Uspješnost dokumentata za predaju u međunarodnim standardom	Opremljenost laboratorija makro i oprema -analizirajućih	Saradnja i aktivno učešće u radu Radne grupe ETFS-a UFDOP-a i međunarodnih stručnjaka i profesora testa	broj izvješćenih izveštaja	97%	8275	80%	64	59	72	4213	450 000	482 000	510 000	1 453 000	2 520 000
Obavljanje vještačenja iz oblasti digitalnih dokaza i uvođenje međunarodnih standarda	Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja	63%		73	73%	80%	64	59	72	4213	450 000	482 000	510 000	1 453 000	2 520 000					
Obavljanje kriminalističko-tehničkih vještačenja i uvođenje međunarodnih standarda	Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja	85%		165	85%	61%	136	150	165	240 200	250 300	310 200	310 600	310 600						
				7				25	31	60 000	110 000	130 000	320 000	320 000						
									71%	1 000 000	1 005 000	460 000	2 495 000	3 705 000						
				1				2	3	20 000	30 000	30 000	30 000	30 000						

PREGLED ZAKONA, DRUGIH PROPISA I RAZVOJNO-INVESTICIONIH PROJEKATA/PROGRAMA PREDVIĐENIH SREDNJOROČNIM PLANOM RADA INSTITUCIJE								
Opšti cilj / principi razvoja: Unapređenje u funkciji rasta								
Strateški cilj: Ubrzati proces tranzicije i izgradnje kapaciteta								
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Srednjoročni cilj	Specifični ciljevi	Programi	ZAKONI	PODZAKONSKI AKTI	Usklađivanje sa pravnim nasljedem EU-a (Da ili Ne)	Planirani period za DONOŠENJE	NAZIV PROJEKTA JAVNIH INVESTICIJA	Očekivani PERIOD REALIZACIJE
Unapređenje bezbjednog sektora u BiH sa aspekta odgovornosti i efikasnosti sa ciljem bolje bezbjednosti građana i imovine	Unapređenje sistema forenzičkih ispitivanja i vještačenja	Forenzička ispitivanja i vještačenja					Obavljanje hemijsko-fizičkih i hemijsko-toksikoloških vještačenja i vještačenje požara i eksplozija i uvođenje međunarodnih standarda	2020 - 2022. godina
							Obavljanje bioloških vještačenja i DNK analize i uvođenje međunarodnih standarda	2020 - 2022. godina
							Obavljanje vještačenja iz oblasti digitalnih dokaza i uvođenje međunarodnih standarda	2020 - 2022. godina
							Obavljanje kriminalističko-tehničkih vještačenja i uvođenje međunarodnih standarda	2020 - 2022. godina